

Lausunto Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän perussopimuksen muutoksesta

Kaupunginhallitus 17.03.2025 § 84
130/00.04.01/2025

Valmistelija: kaupunginjohtaja Pauli Piiparinen

Seloste ja perustelut: Seutuhallitus 25.2.2025 § 27

Perustelut: Seutujohtaja Nurminen

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä on jäsenkuntiensa - Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi – vuonna 2005 muodostama vapaaehtoinen Kuntalain mukainen kuntayhtymä. Kuntayhtymän tehtävistä ja päätöksenteosta on sovittu jäsenkuntien valtuustojen hyväksymässä perussopimuksessa.

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat käyneet keskustelua kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisesta. Muutoksen tavoitteena on vahvistaa seutuhallituksen asemaa/toimintaa. Muutoksen keskeinen sisältö on kuntayhtymän seutuhallituksen jäsenten valinta asemavaltuutukseen pohjautuen.

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat neuvotelleet ratkaisuehdotuksen, jossa Tampereen kehyskunnat nimeävät seutuhallitukseen yhteensä seitsemän jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä kunkin kaupungin tai kunnan hallitusten ja valtuustojen puheenjohtajistosta. Tampereen kaupunki nimeää seutuhallitukseen pormestarin ja apulaispormestarit. Muut seutuhallituksen jäsenet ja kaikkien jäsenten henkilökohtaiset varajäsenet Tampereen kaupunki nimeää kaupunginhallituksen taikka kaupunginvaltuuston puheenjohtajistosta. Tarvittaessa Tampereen kaupunki voi nimetä seutuhallituksen varajäsenet myös kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä.

Seutuhallituksen kokoonpanon muodostamisessa otetaan huomioon tasa-arvolain säännökset. Seutuhallituksen jäsenmäärä ja paikkajakoon kuntien kesken ei esitetä muutoksia.

Muutoksen toteuttaminen tarkoittaa, että kuntayhtymän toimintaan sovelletaan jatkossa kuntalain mukaista yhden toimielimen mallia. Muutoksessa kuntayhtymän nykyisen yhtymäkokouksen tehtävät jaetaan seutuhallituksen ja jäsenkuntien kesken. Jäsenkunnat päättäisivät jatkossa jäsenten valitsemisesta seutuhallitukseen, kuntayhtymän tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä sekä tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan valitsemisesta.

Muutosehdotus perussopimukseen tehdään seutuhallituksessa, ja uuden perussopimuksen hyväksyvät jäsenkuntien valtuustot. Perussopimusmuutos tulee kaikkien osapuolten osalta voimaan, kun vähintään 2/3 jäsenkuntien valtuustoista sen hyväksyy ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. Perussopimusmuutos korvaa voimaantulopäivästään alkaen vuonna 2008 kunnanvaltuustojen hyväksymän perussopimuksen.

Muutos tulee voimaan kun uusi seutuhallituskausi alkaa 1.8.2025.

Päätösehdotus: Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää esittää, että Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän jäsenkunnat hyväksyvät kuntayhtymän perussopimuksen muutoksen liitteen mukaisesti.

Päätös:

Seutuhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Seutuhallitus päätti puheenjohtajan esityksestä pyytää jäsenkuntien kunnan/kaupunginhallituksilta lausunnon perussopimuksen muutoksesta ennen seutuhallituksen päätöksentekoa. Lausunto pyydetään 18.3.2025 mennessä, jotta asia voidaan käsitellä seuraavassa seutuhallituksen kokouksessa.

Toimivalta: Hallintosääntö 87 §

Lisätietoja päätöksestä: kaupunginjohtaja Pauli Piiparinen, p. 040 133 4848, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Liite: Luonnos perussopimuksesta

Esittelijä: Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää

1. viitaten seutuhallituksen 25.2.2025 § 27 perusteluihin puoltaa ehdotettua perussopimuksen muutosta ja

2. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös: Keskustelun kuluessa Minna Sarvijärvi ehdotti, että Ylöjärven lausunnoksi seuraavaa: ”Ylöjärven kaupunki näkee ongelmallisena, että seutuhallituksen kokoonpano rajattaisiin vain johtaviin luottamushenkilöihin. Ylöjärven kaupunki esittää, että seutuhallitukseen valitaan edustajia kunnanhallitustyöskentelyyn osallistuvista siten, että eri puolueiden edustajuus seutuhallituksessa säilyy.”

Jenni Kiiskinen, Inga-Mari Lehti ja Hannu Ruuska kannattivat Sarvijärven ehdotusta.

Koska oli tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan ehdotusta, äänestävät jaa. Mikäli ei voittaa, Sarvijärven ehdotus tulee kaupunginhallituksen päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Ahonen, Heikkilä-Halkola, Jäntti, Järvensivu, Kolehmainen, Luojus, Stenman) ja 4 ei-ääntä (Kiiskinen, Lehti, Ruuska, Sarvijärvi), joten puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.

Minna Sarvijärvi jätti päätöksestä eriävän mielipiteen: Näen ongelmallisena, että seutuhallituksen kokoonpano rajattaisiin vain johtaviin luottamushenkilöihin.

Olisin toivonut, että aikaisempi menettely paikkajaosta yhteisten neuvotteluiden jälkeen olisi säilyttänyt eri puolueiden edustavuuden.

Jenni Kiiskinen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen: Jätän eriävän mielipiteen, sillä uusi sopimusluonnos ei huomioi poliittista edustuksellisuutta ja mahdollisesti kaventaa demokratiaa. Puolueiden välinen neuvottelu, jossa moniäänisyys ja edustuksellisuus tulee huomioiduksi, olisi sopivampi menettelytapa myös jatkossa.

Inga-Mari Lehti jätti päätöksestä eriävän mielipiteen: Näen ongelmallisena, että seutuhallituksen kokoonpano rajattaisiin vain johtaviin luottamushenkilöihin. Olisin toivonut, että aikaisempi menettely paikkajaosta yhteisten neuvotteluiden jälkeen olisi säilyttänyt eri puolueiden edustavuuden.